

Stockholm 20 februari 2025

Diarienummer KN2024/02313

Klimat- och näringslivsdepartementet
Enheten för cirkulär ekonomi, kemikalier och strålning
Herkulesgatan 17
111 21 Stockholm

Insänd enbart via e-post:

kn.remissvar@regeringskansliet.se

kn.cks.remissor@regeringskansliet.se

El-Kretsens synpunkter på förslaget om kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier

El-Kretsen vill inledningsvis tacka för möjligheten att få lämna synpunkter på de kompletterande bestämmelser till EU:s nya batteriförordning. El-Kretsen i Sverige AB bildades år 2001 i syfte att hjälpa producenter uppfylla förordningen om producentansvar för elavfall. Detta görs genom att erbjuda ett rikstäckande insamlingsystem via ett avtalsreglerat samarbete med samtliga 290 kommuner i Sverige. Sedan 2009 erbjuder El-Kretsen även motsvarande tjänst för batteriproducenter. El-Kretsen ansvarar i dagsläget för 97 procent av insamlingen av konsumentelutrustning och 99,95 procent av bärbara batterier. Av El-Kretsens ungefär 2200 anslutna producenter omfattas cirka 2000 av producentansvar för elutrustning, och cirka 1300 omfattas av producentansvar för batterier.

Sammanfattning:

- El-Kretsen välkomnar de nya kompletterande bestämmelserna till EU-förordningen om batterier och lagstiftarens ambition att enbart reglera det som krävs av förordningen. Definitionerna bör gå hand i hand med övrig lagstiftning.
- El-Kretsen är positivt inställda till att ansvariga myndigheter har utsetts och att deras befogenheter har tydliggjorts. Det är dock av väsentlig betydelse att samarbetet mellan dessa myndigheter fungerar bra och att stuprörstänk inte förekommer. Annars är risken stor att motstridiga myndighetsbeslut tas och som medför oklarhet för producenter och producentansvarsorganisationer om vad som egentligen är gällande rätt.
- El-Kretsen beklagar att tiden från remissinstansernas sista svarsdag till att första delen av förordning 2025:000 är tänkt att träda i kraft är extremt kort, enbart 39 dagar. Den väldigt sena remitteringen av förslaget kommer att medföra betydande svårigheter för producenter och producentansvarsorganisationer att ha godkända insamlingssystem på plats till den 18 augusti då kraven är många och fortfarande otydliga.
- El-Kretsen är mycket positiva till att förbrukade batterier enbart ska få samlas in av en godkänd producent, godkänd producentansvarsorganisation eller en aktör som någon av dessa samarbetar med.
- El-Kretsen efterfrågar en tydlig definition av säkerhet.
- El-Kretsen anser att det är av ytterst viktigt att säkerställa att samma krav gäller för enskilda producenter som ansöker om att bli godkända som för producentansvarsorganisationer, särskilt gällande ekonomiska och organisatoriska förutsättningar att upprätthålla ett system för insamling och mottagning av förbrukade batterier.
- El-Kretsen föreslår undantag i förbudet mot bortskaffande och energiåtervinning av bland annat brandskadade batterier.

EU:s nya batteriförordning

El-Kretsen välkomnar den nya batteriförordningen och ställer sig särskilt positiva till att hanteringen av förbrukade batterier nu harmoniseras inom hela EU. Utöver klimat- och miljömässiga fördelar innebär det även att samarbetet med utländska aktörer underlättas då El-Kretsen har många internationella kunder. El-Kretsen anser vidare att förordningen medbringrar en god ambitionsnivå vad gäller målen för hantering av förbrukade batterier.

El-Kretsen ser det som positivt att lagstiftarens ambition är att hålla sig till de krav som ställs på medlemsstater i batteriförordningen och inte gå längre än det som fordras. Detta underlättar för och stärker svensk konkurrenskraft och minskar de administrativa bördorna för producenter och producentansvarsorganisationer.

Definitioner och begrepp

El-Kretsen är positivt inställda till gemensamma definitioner och begrepp inom EU. Vi anser dock att ytterligare harmonisering av definitionerna i förordning om producentansvar för elutrustning (2022:1276) och EU:s nya batteriförordning, behövs, exempelvis för definitionen av "producent" för att skapa tydlighet. Vidare bör, enligt El-Kretsen, begreppen "anslutna insamlingsplatser" och "insamlingsplatser för frivillig insamling" förtydligas. Innebörden av dessa begrepp är viktig för att skapa förståelse kring vilken skyldighet El-Kretsen har för att hämta förbrukade batterier från respektive kategori av insamlingsplats samt för att säkerställa att statistiken blir korrekt.

Fördröjd remittering av förslaget

El-Kretsen beklagar att tiden från remissinstansernas sista svarsdag till att den första delen av förordning 2025:000 är tänkt att träda i kraft är extremt kort, enbart 39 dagar. Den väldigt sena remitteringen av förslaget kommer att medföra betydande svårigheter för producenter och producentansvarsorganisationer att ha godkända insamlingssystem på plats till 18 augusti då kraven är många och fortfarande otydliga.

Tillsynsmyndigheter

El-Kretsen välkomnar att behöriga myndigheter har utsetts och att deras befogenheter att utöva tillsyn för att säkerställa att skyldigheterna i förordningen efterlevs har

klargjorts. Flera myndigheter har tillkommit med den nya lagstiftningen, vilket ställer höga krav på god samverkan utan stuprörstänk. Det finns risk för motstridiga och okoordinerade beslut, vilket kan leda till rättsosäkerhet och en stor administrativ börda för producenter och producentansvarsorganisationer.

Tillsynsansvar och mer tillsyn

Det har sällan drivits någon tillsyn för de producentansvaren som vi innehar eller hos någon av våra medlemmar. Tillsyn bör göras för att försäkra att lagstiftningen följs av verkande aktörer för att hindra illegal hantering, motverka att osund konkurrens uppstår och att miljöavgifter betalas. Det är även viktigt att tillsyn utförs mellan olika producentansvarsorganisationer och producenter.

El-Kretsen önskar ökad tillsyn från myndigheterna för att säkerställa att producentansvarsorganisationer som delar system innehar en rättvis fördelning samt för att hindra och minimera otillåten verksamhet. För att myndigheterna ska kunna bedriva tillsyn behöver dock öronmärkta medel tillsättas för detta särskilda myndighetsuppdrag. Vi välkomnar att regeringen har tillsatt resurser för detta, men mer behövs.

Utöver detta har El-Kretsen svårt att uttala sig i dessa frågor då i en annan promemoria, *Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer cirkulär ekonomi*, som parallellt varit ute på remiss som denna promemoria, föreslås andra lydelse för myndigheters ansvar.

Metodiken för plockanalyser

El-Kretsen välkomnar att plockanalyser ska göras och att det är Naturvårdsverket som tillsynsmyndighet som ska ansvara för dem. I förslaget ingår också att producenterna och producentansvarsorganisationerna ska finansiera plockanalyserna genom att betala en plockanalysavgift till Naturvårdsverket. El-Kretsen tolkar också att det är lagstiftarnas ambition att resultatet av plockanalysen ska vara ett effektivitetsmått av producentansvarsorganisationens insamlingsssystem. Metodiken för hur plockanalyserna ska gå till enligt nuvarande förslag är inte tillräckligt tydlig definierad. Eftersom kostnaden för analyserna och dess resultat i högsta grad påverkar producentansvarsorganisationens verksamhet så måste dess metodik och utförande tas fram i samråd med producentansvarsorganisationerna som berörs.

Undantag av förbud mot bortskaffning och energiåtervinning

Varje år sker ett antal bränder på återvinningsanläggningar som orsakas av batterier. I synnerhet är det litiumbaserade batterier som är orsaken, men fler batterityper finns med bland de brandhärjade då de hanteras eller lagras i omedelbar närhet av litiumbaserade batterier. Batteribränder orsakar olika mycket skador på batterierna. I vissa fall förbränns material som är attraktivt ur materialåtervinningshänseende, bland annat litium. I andra fall skadas omkringliggande batterier på sådant sätt att de blir svåra att återvinna. En brandhärjad fraktion kan också innebära utökade risker för att miljöfarliga ämnen läcker ut eller att ytterligare brand uppstår i transport eller vidare process.

El-Kretsen delar lagstiftarens syn på att batterier ska materialåtervinnas och branschen arbetar kontinuerligt med att hitta nya lösningar för att förenkla och förbättra materialåtervinningsprocessen. Emellertid kan ett totalt förbud mot bortskaffande och energiåtervinning av batterier skapa problem utifrån säkerhet, miljö- och arbetsmiljöaspekter som beskrivits ovan.

Vår förhoppning är att batteriförordningens krav kommer leda till framställning av säkrare batterier i framtiden, men under tiden finns det många gamla batterier på marknaden som behöver hanteras och ett totalt förbud mot bortskaffning och energiåtervinning kommer att försvåra branschens arbete mot att motverka batteribränder.

El-Kretsen förordar således att det bör införas undantag mot förbudet av bortskaffning och energiåtervinning där det är påkallat av säkerhets-, miljö- och arbetsmiljöskäl, särskilt vid hantering av brandskadade batterier.

Obligatorisk insamling av en godkänd producent eller godkänd producentansvarsorganisation

El-Kretsen tycker att det är av yttersta vikt att förbrukade batterier enbart ska få samlas in av en godkänd producent, godkänd producentansvarsorganisation eller en aktör som någon av dessa samarbetar med. Detta underlättar insamlingen och återvinningen på kort sikt och lång sikt, samt vid registrering av statistik. Främst möjliggör det att man kan erbjuda konsumenter och företag möjligheten att göra rätt och på så sätt uppfylla de insamlingskrav som lagstiftaren ställer på producenter och producentansvarsorganisationer, utan att det leder till osund konkurrens. En producentansvarsorganisation behöver samla in batterier över hela landet, ett brett

ansvar som driver kostnader som en icke godkänd aktör inte behöver konkurrera med. En sådan ojämn och inkonsekvent hantering medför också att de betalande producenterna (och Sverige sammantaget som en EU-medlemsstat) inte kan tillgodoräkna sig statistik för det som har samlats in utanför en godkänd producentansvarsorganisation eller en individuell producent.

Att låta icke godkända aktörer samla in batterier kan medföra andra negativa följder: att kostnader inte täcks av producent utan av slutanvändaren och att insamlare inom och utanför ett godkänt system inte konkurrerar på lika villkor då de inom ett godkännande har flera krav att uppfylla, till exempel kostnader för utrustning och hänsynstagande till batteriernas farlighetsegenskaper.

Då producenter tillåts att ta ett individuellt producentansvar för sina batterier måste de ha samma krav på sitt insamlingssystem som en producentansvarsorganisation och dessutom behöver de ingå i ett clearingsystem med en producentansvarsorganisation för de batterier som oundvikligen kommer att hamna i producentansvarsorganisationens insamlingssystem. Den lösning som finns idag, där producentansvarsorganisationer själva kommer överens om förutsättningarna för clearing, skulle bli väldigt svår om det blir för många aktörer inom systemet. Det skulle i så fall krävas att ansvarig myndighet tar på sig rollen som clearingsystem.

El-Kretsen anser även att det är av väsentlig betydelse, för korrekt hantering och statistikunderlag, att det införs krav på avtal med producentansvarsorganisationer för att få samla in förbrukade bärbara batterier, batterier för lätta transportmedel och för startbatterier enligt artikel 61 d) 2 st. i batteriförordningen.

En tydlig definition av ekonomisk säkerhet

Krav på säkerhet ställs i ett flertal förordningar som rör producentansvar men lagstiftaren har sällan förklarat innebörden. I förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar har lagstiftaren dock valt att förtydliga vad som ska ingå i begreppet säkerhet, men avstått från att införa liknande krav i förordning (2022:1276) om producentansvar för elutrustning. Detta har bringat otydlighet för vår verksamhet för insamling och återvinning av elutrustning och svårigheter att förstå vilka krav som ställs på oss som producentansvarsorganisation. El-Kretsen tycker därför att det är beklagligt att man väljer att återigen inte definiera vad som avses med säkerhet i denna promemoria. Vi anser att lagstiftaren bör definiera säkerhet som i 8 § förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar:

- a) kostnaderna för att under en period av X månader samla in batteriavfallet som producentansvarsorganisationen ansvarar för och
- b) för att behandla det batteriavfall som samlas in under X månader.

- c) Vid beräkning av säkerhetens storlek ska kostnaderna kunna minskas med hänsyn till
1. batteriavfallets positiva värde, och
  2. om sökanden bedrivit motsvarande verksamhet under lång tid och verksamheten varit finansiellt stabil under denna tid.

Vi anser att samma kriterier ska gälla för alla producentansvar, oavsett bransch, för att beräkna säkerhetens storlek. Vi tycker inte att lagstiftaren bör göra skillnad på vilka kriterier som ska ingå i beräkningen för säkerhet för olika branscher med producentansvar, dvs att särbehandla olika branscher. Således bör samma lagrekvisiter som finns i förordning (2022:1274) införas i förordning (2025:000) och i förordning (2022:1276) för beräkningen av säkerhet.

Samma krav på säkerhet på producenter som på producentansvarsorganisationer

El-Kretsen anser att det är av yttersta vikt att säkerställa att samma krav gäller för enskilda producenter som ansöker om att bli godkända som för producentansvarsorganisationer, särskilt gällande de ekonomiska och organisatoriska förutsättningarna att upprätthålla ett system för insamling och mottagning av förbrukade batterier. Detta är viktigt ur ett miljö- och rättviseperspektiv.

Lämpliga och rikstäckande mottagningssystem

El-Kretsen tycker att de krav som ställs i batteriförordningen, i artikel 59 och artikel 60, gällande omfattningen av systemet för återtagande och insamling av förbrukade batterier bör utformas i likhet med motsvarande krav i 48 § i förordning (2022:1276) om producentansvar för elutrustning, för lämpliga och rikstäckande mottagningssystem, Detta skulle underlätta samarbetet med internationella kunder.

Övrigt

Den svenska regeringen bör arbeta för att den kommande WEEE-förordningen är anpassad till svenska förutsättningar och att den går hand i hand med batteriförordningen.

Med vänliga hälsningar,

Fredrik Benson, Vd
El-Kretsen AB